

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

Departament Strategii

Przegląd śródkresowy

Komitet ds. Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027
Warszawa, 24 października 2024r.

Plan prezentacji

1

Założenia przeglądu

2

Ocena w ramach przeglądu

3

Zmiany związane z powodzią

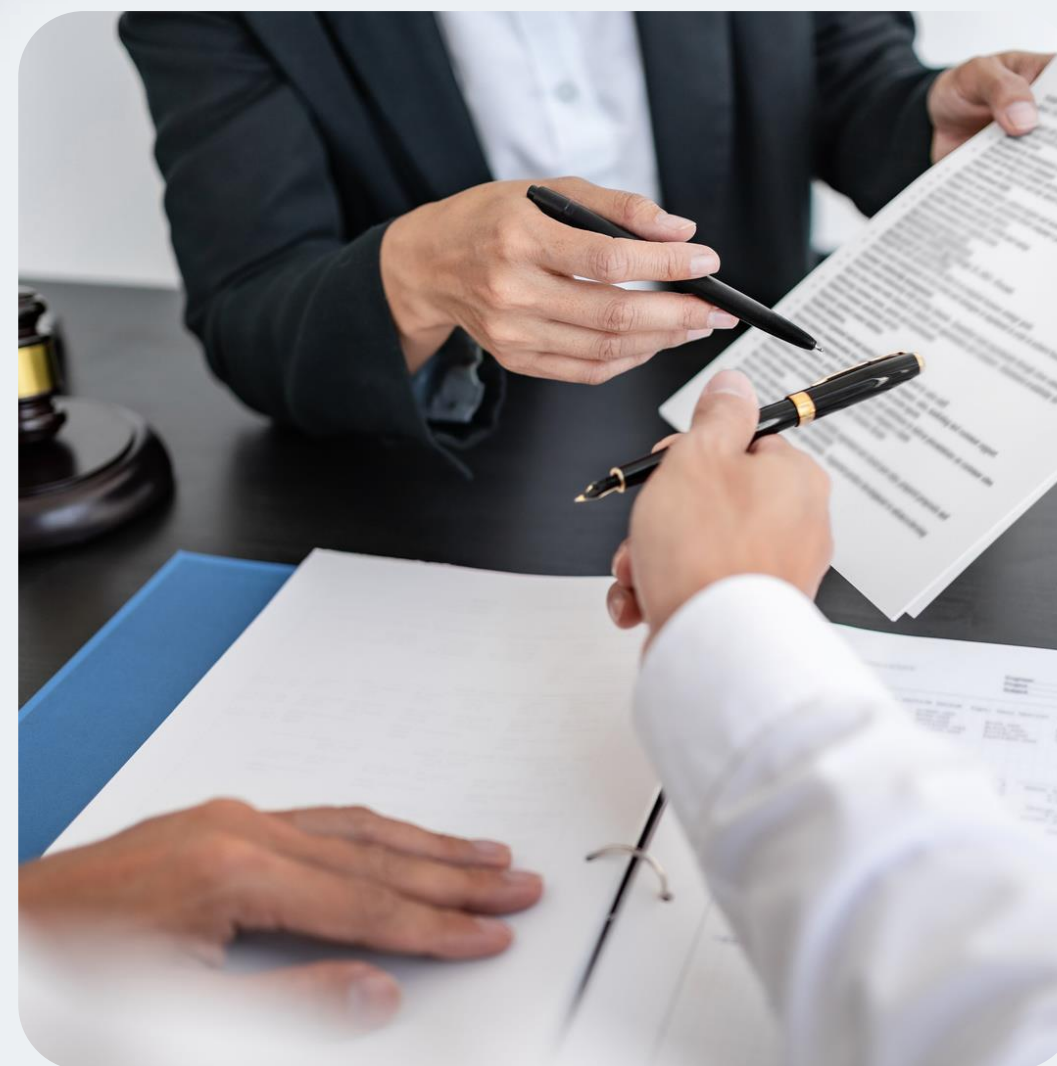
4

Planowane zmiany programów

Podstawa prawna

Artykuł 18 rozporządzenia ogólnego 2021/1060

Państwo członkowskie dokonuje przeglądu poszczególnych programów, biorąc pod uwagę ocenę elementów określonych w art. 18 ust. 1 lit.a-g oraz decyduje o kwocie elastyczności*

*** KWOTA ELASTYCZNOŚCI - WYODRĘBNIONA W PROCESIE PROGRAMOWANIA. USTANOWIONA NA POZIOMIE 50% ZOBOWIĄZAŃ NA LATA 2026 I 2027 W KAŻDYM PROGRAMIE REALIZUJĄCYM CEL „INWESTYCJE NA RZECZ ZATRUDNIENIA I WZROSTU”. ALOKOWANA DO DANEGO PROGRAMU DOPIERO PO PRZYJĘCIU DECYZJI KE W NASTĘPSTWIE PRZEGLĄDU ŚRÓDOKRESOWEGO.**

Elementy oceny

Art. 18 ust. 1 lit. od a do d

- A) nowe wyzwania określone w stosownych **zaleceniach dla poszczególnych krajów** przyjętych w 2024 r. (tzw. CSR i sprawozdanie krajowe z załącznikami)
- B) postęp w realizacji **krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu (KPEIK)**
- C) postępy we wdrażaniu zasad **Europejskiego filara praw socjalnych (EFPS)**
- D) **sytuacja społeczno-gospodarcza** państwa członkowskiego lub regionu, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb terytorialnych, przy uwzględnieniu wszelkich istotnych zmian finansowych, gospodarczych lub społecznych, demograficznych

Elementy oceny c.d.

Art. 18 ust. 1 lit. od e do g

- E) najważniejsze wyniki stosownych **ewaluacji**
- F) postępy w osiągnięciu **celów pośrednich** przy uwzględnieniu istotnych trudności napotkanych podczas wdrażania programu
- G) w przypadku programów wspieranych z **FST ocena przeprowadzona przez KE** zgodnie z art. 29 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2018/1999

Koordinacja MFiPR

Przygotowanie **formularza** w celu ujednoczenia i koordynacji oceny oraz przeglądu programów

Przygotowanie **wkładu do oceny w zakresie art. 18 ust. 1 lit. od a-d oraz g)** we współpracy z właściwymi instytucjami

Przekazanie wkładu Instytucjom Zarządzającym.
IZ mogą uzupełnić wkład w zakresie dodatkowych informacji mających wpływ na ocenę programu i stanowiących uzasadnienie dla proponowanych zmian/braku zmian

Nowe Zalecenia Rady dla Polski na 2024

Zalecenie 2 (CSR 2)

*Przyspieszenie wdrażania programów polityki spójności. W kontekście przeglądu śródkresowego – **dalsze koncentrowanie się na uzgodnionych priorytetach**, podjęcie działań w celu lepszego wspierania i integracji **obywateli państw trzecich**, przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwości oferowanych przez **inicjatywę „Platforma na rzecz technologii strategicznych dla Europy”** w zakresie poprawy konkurencyjności.*

Wnioski dla Umowy Partnerstwa i programów polityki spójności 2021-2027

- Działania przewidziane w ramach Umowy Partnerstwa (UP) oraz programów ją realizujących, w **dużej mierze odpowiadają na obszary wskazane w Zaleceniach**.
- Proces ogłaszania naborów, analizy i oceny wniosków o dofinansowanie oraz podpisywania umów o dofinansowanie **odbywa się płynnie i zgodnie z przyjętym harmonogramem**. W kolejnych miesiącach **spodziewane jest przyspieszenie procesu wydatkowania i rozliczeń**.
- W kontekście przeglądu śródkresowego konieczne jest **skupienie się na dotychczas przyjętych priorytetach**.
- Zmiany powinny być wprowadzane przede wszystkim tam, gdzie **identyfikowane są trudności we wdrażaniu działań**.

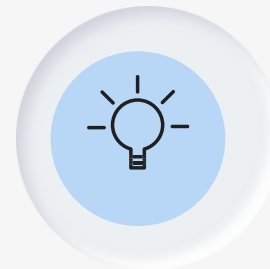
Postęp w realizacji krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu

- Polska osiąga **znaczące postępy w rozwoju produkcji energii z alternatywnych źródeł**, dążąc do zróżnicowania swojego mixsu energetycznego i zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii (OZE).
- Dążenie do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 roku wymaga **kontynuacji i intensyfikacji wysiłków**.

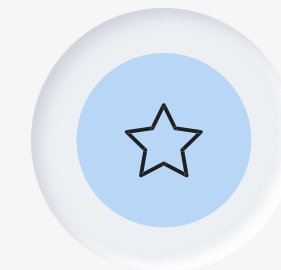
Wnioski dla Umowy Partnerstwa i programów polityki spójności 2021-2027

Umowa Partnerstwa i programy są **zgodne kierunkami rozwoju oraz partycypują do celów** wskazanych w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu (KPEiK)

Programy **uwzględniają Zalecenie Rady nr 4 dotyczące rozwoju sektora odnawialnych źródeł energii** oraz podjęcia działań w celu przyspieszenia stopniowego wycofywania paliw kopalnych w sektorze ciepłowniczym.

Szczególne znaczenie w kontekście realizacji tego zalecenia mają **programy krajowe FEnIKS, FENG, FEPW oraz 16 programów regionalnych**.

Postępy w realizacji zasad Europejskiego filaru praw socjalnych

- Polska poczyniła duże postępy w zakresie wdrażania Europejskiego Filaru Praw Socjalnych, przede wszystkim w odniesieniu do poziomu zatrudnienia i zmniejszania poziomu ubóstwa.
- Niewystarczająca obecnością na rynku pracy osób z niepełnosprawnościami, osób starszych oraz kobiet, nadal niski poziom uczenia się osób dorosłych.
- Dalsze promowanie zatrudnienia osób ze szczególnymi potrzebami, inwestycje w umiejętności, w szczególności w uczenie się osób dorosłych, rozwój umiejętności cyfrowych i zielonych umiejętności.

Sytuacja społeczno-gospodarcza

- Znacząca **konwergencja na poziomie kraju i regionów** do średniego poziomu w UE ale jednocześnie utrzymujące się **zróźnicowania między regionami w PKB**
- **Niekorzystne tendencje demograficzne** (niski wskaźnik urodzeń, starzenie się społeczeństwa),
- **Migracje**, głównie obywateli Ukrainy
- **Wzrasta zatrudnienie** oraz poprawia się poziom wykształcenia
- Nadal **niska konkurencyjność i innowacyjność** na poziomie kraju i regionów
- Znaczący **wzrost odnawialnych źródeł energii**, ale nadal wysoki poziom emisji

W ocenie należy wziąć pod uwagę zmiany, nowe czynniki, które pojawiły się w stosunku do okresu, kiedy program był zatwierdzany.

Dalsze **przechodzenie na czystą energię**, poprawa efektywności energetycznej budynków i przedsiębiorstw oraz pozostałe **inwestycje obniżające emisję gazów cieplarnianych**

Wzmocnienie **transferu technologii, wyników prac badawczo-rozwojowych, prac rozwojowych i innowacyjnych przedsiębiorstw**, zacieśnienie współpracy między przedsiębiorstwami a nauką oraz komercjalizacja prac.

Wsparcie **integracji obywateli państw trzecich**, przede wszystkim z Ukrainy w kontekście systemu edukacji.

Podjęcie działań, przyczyniających się do **usuwania skutków powodzi**, oraz działań w obszarze **ochrony przeciw skutkom ekstremalnych zjawisk atmosferycznych**

Zmiany związane z powodzią

- **Pilne procedowanie zmian mających na celu niwelowanie skutków powodzi oraz zapobieganie/szybkie reagowanie na ekstremalne zjawiska klimatyczne,**
- **Procedowanie związane z propozycjami zmian w rozporządzeniach UE dotyczących polityki spójności,**
- **Zmiany oczekiwane wcześniej niż zmiany wynikające z przeglądu - sposób procedowania zmian zależy od decyzji IZ**

Zakończenie przeglądu

PRZEKAZANIE KOMISJI WYNIKÓW OCENY I PRZEGLĄDU DO 31 MARCA 2025

01

Potwierdzenie braku zmian w kwocie elastyczności (art. 18 ust. 4) za pośrednictwem systemu SFC

Wymagane dokumenty

wyniki oceny i wniosek/pismo o potwierdzenie kwoty elastyczności.

Decyzja KE

KE ma 3 miesiące na przyjęcie decyzji lub 2 miesiące na przekazanie prośby o zmianę programu

02

Prośba o zmianę programu (art.18 ust.3) za pośrednictwem systemu SFC

Wymagane dokumenty

wyniki oceny, wniosek/pismo o realokację kwoty elastyczności i zmianę programu, zmieniony program

Decyzja KE

KE ma 4 miesiące na przyjęcie decyzji

Ewentualne zmiany UP

Przed wszystkim wynikające z proponowanych zmian programów

Podsumowanie

- ocena i przegląd są przeprowadzane dla programu i to do zakresu programu należy ją dostosować - perspektywa programu przede wszystkim,
- kluczowe jest w ramach oceny programu **wzięcie pod uwagę Zaleceń Rady i wniosków ze Sprawozdania krajowego na 2024r.**,
- w uzgodnieniu zakresu zmian lub ich braku **ważną rolę pełni Komitet Monitorujący** oraz jego gremia (grupy, zespoły itp.),
- wcześniejsze **uzgodnienie wyników oceny oraz planowanych zmian z KE** na poziomie roboczym.

Planowane zmiany w programach krajowych w wyniku oceny z przeglądu

- na podstawie informacji przekazanych przez IZ do Departamentu Strategii MFiPR (stan na dzień 21.10.2024)

Brak zmian w programach

- Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich

Planowane zmiany w programach - przekazane do członków Komitetów Monitorujących:

- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki - nowy priorytet STEP, nowy instrument finansowy, rezygnacja z realizacji instrumentu BridgeUP, relokacja środków z instrumenty wsparcia IPCEI
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy - przesunięcie kwoty elastyczności oraz dodatkowych środków z priorytetu I do II na e-usługi publiczne, wzmocnienia poziomu cyberbezpieczeństwa oraz na rozwój nowoczesnych technologii

Propozycje zmian w trakcie analizy Instytucji Zarządzających:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko - zmiana programu będzie uwzględniała m.in. kwestie przeciwdziałania skutkom powodzi
- Fundusze Europejskie na Rozwój Społeczny - planowane zmiany w trakcie analizy

**Dziękuję za
uwagę**